Dosarul nr. 2-23085557-08-3-14062023 (3-28/23)

H O T Ă R Â R E
Î N N U M E L E L E G I I

Dispozitiv pronunțat public la data de 18 iunie 2024
Cerere de apel înaintată la data de 04 iulie 2024
Hotărâre integrală întocmită la data de 08 august 2024

18 iunie 2024 orașul Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi (sediul Central)
Instanţa de judecată, compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Olga Fiodorov
grefieri Ana Ceban, Natalia Renchez, Sofia Calmîc, Vladislava Bîrcă

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ inițiată de S.R.L. ,,Explorator Grup”, terț Raciula Valeriu împotriva Primăriei satului Varnița cu privire la obligarea Primăriei Varniţa să elibereze pentru “Explorator Grup” S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului “Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, m. Anenii Noi”,-

A c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La data de 14 iunie 2023, reclamantul SC ,,Explorator Grup” S.R.L. s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului Varnița cu privier la obligarea Primăriei Varnița să elibereze pentru SC ,,Explorator Grup” certificat de urbanism pentru proiectare de terenuri cu nr. cadastrale *****, ***** situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului ,,Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș ,,Calfa II” (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din satul Varința, r-nul Anenii Noi.

În susținerea acesteia a invocat că, la data de 23 martie 2023, ,,Explorator Grup” S.R.L. s-a adresat către Primăria s. Varnița, r. Anenii Noi cu cerere de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare, prin care invocând prevederile Legii nr. 163/2010 din 09 iulie 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea pentru imobilul/terenurile cu nr. cadastrale *****, ***** situate în extravilanul satului *****.

Menționează că, prin cererea înaintată, „Explorator Grup” S.R.L. a menționat despre faptul că certificatul de urbanism pentru proiectare este necesar Societății pentru proiectarea proiectului: „Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II” (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din sat. *****”. A mai indicat în cererea sa, „Explorator Grup” S.R.L. despre faptul că suprafața imobilului/terenului pentru care se solicită certificatul de urbanism pentru proiectare este de 18,11 ha.

A invocat că, la data de 07 aprilie 2023, Primăria s. Varnița r. Anenii Noi a emis Răspunsul nr. 95 prin care a comunicat că deține în mod legal copia procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021, întocmit de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului în care se indică faptul că: „În vederea efectuării controlului şi stabilirii respectării prevederilor legale au fost efectuate măsurări, în rezultatul cărora s-a constatat că la momentul investigației, lucrările de exploatare se efectuează în limitele perimetrului minier. Suprafaţa afectată de lucrări miniere constituie 6,4 ha din care 1,3 ha terenuri pentru exploatarea minieră şi 5,27 ha teren cu nr. cadastrale *****, ***** cu destinație agricolă. Comunică Primăria sat. Vamiţa că au fost puse şi suprapuse numerele cadastrale indicate în cererea înaintată de “Explorator Grup” S.R.L. cu cele indicate în procesul - verbal din 14 septembrie 2021, s-ar fi constatat că 6 terenuri agricole cu nr. cadastrale *****, pentru care se solicită eliberarea certificatului de urbanism, deja au fost decopertate şi se extrage zăcământul în lipsa certificatului de urbanism şi deciziei de schimbare a categoriei de destinație a terenurilor agricole.

Susține că, ce ține de terenurile cu nr. cadastrale *****, Primăria Varnița a comunicat că, în conformitate cu pct. 11 din Anexa la Legea privind preţul normativ şi modul de vînzare - cumpărare a pămîntului nr. 1308/1997: “în caz de schimbare a destinaţiei terenurilor agricole şi a terenurilor fondului silvic în scop de extragere a zăcămintelor de substanţe minerale utile, la preţul normativ calculat conform tarifelor specificate la poziţia a III -a din anexă, se aplică coeficientul de 0,2, cu condiţia recultivării şi returnării terenurilor menţionate în circuitul agricol sau în fondul silvic în conformitate cu proiectul de recultivare. în cazul în care recultivarea terenurilor exploatate pentru extragerea zăcămintelor de substanţe minerale utile nu asigură returnarea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic la nivelul calităţii solului prevăzut în proiectul de recultivare urmează a fi recuperată în funcţie de tarifele stabilite pentru fiecare unitate grad - fectar la poziţia menţionată.” Astfel, invocând norma citată Primăria sat. Varniţa comunică că documentul solicitat de către „Explorator Grup” S.R.L. poate fi eliberat numai în cazul în care vor fi recultivate terenurile cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** cu suprafaţa de 2,5665 ha şi achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul extragerii ilegale a zăcămîntului asupra terenurilor cu nr. cadastrale ***** pentru exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiş „Calfa II” sau după achitarea diferenţei dintre gradul de bonitate a solului de pînă la extragerea zăcămîntului.

A invocat că, Primăria sat Varnița menționează că certificatul de urbanism pentru proiectare nu poate fi eliberat decât în baza normei citate mai sus și restituirii prejudiciului cauzat.

Menționează că, solicitarea formulată către Primăria s. Varnița prin cererea din 23 martie 2023 ține de cerința de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilul/terenurile cu nr. cadastrale *****,

*****, *****, *****, situate în extravilanul satului *****, certificate care îi este necesar Societății reclamate pentru proiectarea proiectului: „Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II” (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din sat. Varnița, r. Anenii Noi”.

Indică că, potrivit art. 29 alin. (1) lit. s) a Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administraţia publică locală este menţionat că: Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(l) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele ati ibuţii de bază asigură elaborarea şi avizarea, în condiţiile legii, a documentaţiei de urbanism şi amenajai e a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și o prezintă spre aprobare consiliului local.

În susținerea cererii indică la prevederile art. 3 alin. (1) a Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie potrivit căruia, certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează şi se emite de câtie primarul unităţii administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deţinătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, ... în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente buletin de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoana juridică); raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experți tehnici atestați; actul care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de superficie asupra terenului; acord scris al proprietarului terenului pentru lucrările de construcție planificate de superficiar.

Menționează că, art. 3 alin. (2) a Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție indică expres: Solicitarea altor documente decît cele prevăzute la alin. (1) nu se admite.

A invocat că din textul normelor citate supra, se stabilește cu exactitate că Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează și se emite de către primar. La cererea sa, solicitantul urmează să prezinte doar actele prevăzute de lege, solicitarea altor careva acte decât cele prevăzute de lege este interzisă.

Susține la caz că, constată că cererea din 23 martie 2023 de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare înaintată de către „Explorator Grup” S.R.L. a fost adresată autorității competente, la aceasta fiind anexate anume actele prevăzute expres de lege.

Menționează că, Primăria sat. Varniţa nu putea condiționa elaborarea şi emiterea Certificatului de urbanism pentru proiectare, solicitat de „Explorator Grup” S.R.L. de recultivarea terenurilor cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** şi achitarea unui pretins prejudiciu pe care îl consideră pârâtul a fi cauzat în rezultatul extragerii zăcământului asupra terenurilor cu nr. cadastrale *****, de achitarea diferenței dintre gradul de bonitate a solului de până la extragerea zăcământului şi nici de o oricare altă condiţie instituită în mod absolut arbitrar şi subiectiv de către Primăria sat. Varniţa.

Susține că potrivit art. 5 alin. (1) a legii 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție: Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează și se eliberează solicitantului (beneficiarului) în cel mult 20 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

A invocat că, în mod clar constată că Primăria s. Varnița în mod absolut neîntemeiat și contrar legii nu a eliberat nici până în prezent certificatul de urbanism pentru proiectare solicitat de către reclamant.

A concretizat că, distinct de cele indicate, în pofida faptului că autoritatea publică locală nu putea să refuze de principiu emiterea și eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, prin prezenta cerere va formula și contra argumente la pretinsele motive invocate de către pârât în răspunsul nr. 95 din 07 aprilie 2023.

Cu referire la argumentul potrivit căruia: fiind puse şi suprapuse numerele cadastrale din cererea înaintată de către "Explorator Grup ❞ S.R.L. cu cele indicate în procesul — verbal din 14 septembrie 2021 s-ar fi constatat că 6 terenuri agricole cu nr. cadastrale *****, pentru care se solicită eliberarea certificatului de urbanism , deja au fost decopertate şi se extrage zăcământul. Ca rezultat al cărui fapt, APL Varniţa s-ar fi adresat către organele de urmărire penală a RM, ca ultimii să intervină, atrage atenția instanței de judecată că însăși Primăria s. Varnița în textul răspunsului oferit indică despre faptul că la momentul investigării investigației, lucrările de exploatare se efectuează în limitele perimetrului minier.

A invocat că, reieșind din faptul că constatarea menţionată mai sus a fost făcută de către o instituţie abilitată, Inspectoratul pentru Protecţia Mediului, este absolut clar faptul că punerea la îndoială şi sabotarea acestor constatări prin acţiuni de punere şi suprapunere de către Primăria Varniţa a numerelor cadastrale, iar ca urmare ajungerea la concluzii care să contravină constatărilor făcute în procesul verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021, constituie acţiuni pe care Primăria sat. Varniţa şi le-a asumat în mod arbitrar.

Indică că, loturile de teren indicate şi anume ***** sunt utilizate de către "Explorator Grup" S.R.L. nu pentru executarea lucrărilor de extracţie a zăcămîntului ci pentru depozitarea stratului de decopertă.

Cu referire la refuzul Primăriei Varnița de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare pentru terenurile cu nr. cadastrale *****, ***** prin condiționarea recultivării și achitării pretinselor prejudicii, îl consideră unul absolut ilegal.

A invocat că, potrivit analizei efectuate de către „Minier Service" S.R.L. din 10 februarie 2023, s-a indicat că: Conform proiectului „Exploatarea carierei de pietriș-nisip „Calfa II" cu volumul de extragere anuală de 50 mii m^3", compartimentul Volumului nr. 2 „Recultivarea miniero-tehnică a carierei", conform capitolului 2.0 Recultivarea biologică și subcapitolul 2.1 Recultivarea agricolă pag. 29, recultivarea terenurilor afectate de lucrări miniere se va efectua în 2 etape. A doua etapă de recultivare a terenurilor conform regulamentului de proiectare a carierelor de exploatare prin metoda la zi se va efectua, după doi ani de la recultivarea tehnică. Conform anexei grafice nr. 11 a proiectului „Exploatarea carierei de pietriș-nisip „Calfa II" cu volumul de extragere anuală de 50 mii m^3". Obiectul nr. 02/10 în limitele sondelor nr. 40, 42, 48, 49, locul de deschidere a zăcământului cu suprafața de 5,3 ha. Această suprafață este folosită pentru amplasarea și organizarea șantierului de lucru. Această suprafață se păstrează mereu deschisă cu deplasarea concomitent cu lucrările de decopertă și de extragere pentru a crea un flux cât mai corect a procesului tehnologic. Această suprafață apare ca necesitate de a crea frontal de lucru a excavatorului care efectuează lucrări de decopertă care este de cel puțin 28 m și de 27 m frontal de lucru la excavatorul care încarcă substanță mineral utilă. La următoarea etapă de modificare a destinației terenurilor „Explorator Grup" S.R.L. este obligată să prezinte actele ce confirmă recultivarea terenurilor conform planului calendaristic a proiectului de recultivare.

Consideră că refuzul Primăriei Varnița, de a elibera Certificatul de urbanism pentru proiectare, este absolut ilegal și contrar normelor legale citate mai sus, motiv din care formulează prezenta cerere de chemare în judecată.

Suplimentar a comunicat că, la 25 mai 2023 ,,Explorator Grup” S.R.L. a formulat și expediat în adresa Primăriei Varnița o cerere prealabilă prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului “Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, m. Anenii Noi”.

A invocat că, până la momentul înaintării prezentei cereri careva răspunsuri din partea Primăriei Varnița nu au parvenit.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 40, 189, 191, 193, 194, 203, 206 alin. (1) lit. b), 209, 211, 212, 224 alin. (1) lit. b) a Codului Administrativ, art. 166, 167 a Codului de procedură civilă.

Solicită instanţei de judecată obligarea Primăriei Varniţa să elibereze pentru “Explorator Grup” S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului “Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi”.

La data de 26 iunie 2023 pârâta Primăria satului Varnița, rn. Anenii Noi reprezentată de avocatul Capbătut Alexei, a depus în adresa instanței de judecată referință asupra cererii de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ,,Explorator Grup”, acțiune în obligare.

În susținerea acesteia a invocat că, S.R.L. ,,Explorator Grup” a înaintat cerere de chemare în judecată către Primăria Varnița și Consiliul satului Varnița privind obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

A invocat că, cererea de chemare în judecată a reclamantului este viciată de absența temeiurilor juridice, incoerența între probele administrate la examinarea cauzei şi concluziile propuse, lipsa suportului legal al revendicărilor înaintate şi reprezintă doar un set de informaţii irelevante esenţei cauzei, care este posibilă să fie respinsă ca neîntemiată şi nefondată din următoarele considerente.

Atrage atenția asupra faptului că, conform materialelor anexate la dosar se constată cu certitudine faptul că APL Varniţa deţine în mod legal copia procesului - verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021 întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuat la șantierul S.R.L. ,,Explorator Group” la cariera de nisip - prundiş Calfa 2.

A invocat că, în rezultatul examinării procesului-verbal menţionat supra, APL Varniţa a observat că în constatările Inspectoratului pentru Protecţia Mediului este indicat faptul că ,,în vederea efectuării controlului şi stabilirii respectării prevederilor legale au fost efectuate măsurări, în rezultatul cărora s-a constatat, că la momentul investigației lucrările de exploatare se efectuează în limitele perimetrului minier. Suprafaţa afectată de lucrări miniere constituie 6,4 ha din care 1,3 ha terenuri pentru exploatarea minieră şi 5,27 ha teren cu nr. cadastrale *****, *****, ***** cu destinație agricolă”.

Susține că, în așa fel au fost puse și suprapuse numerele cadastrale din cererea reclamantului din 23 martie 2023 și 30 mai 2023 cu cele indicate în procesul-verbal indicat mai sus din 14 septembrie 2021 și s-a constatat că 6 terenuri agricole cu nr. cadastrale *****, pentru care se solicită eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, deja au fost decopertate și se extrage zăcământul în lipsa certificatului de urbanism și deciziei de schimbare a categoriei de destinație a terenurilor agricole.

A invocat că, constatând acest fapt, APL Varniţa informează că a fost nevoită să se adreseze către organele de Urmărire Penală a RM, ca ultimii să intervină în acest caz, din considerentul că posibil a fost prejudiciat bugetul local al APL Varniţa.

Menționează că, APL Varnița, a refuzat eliberarea cărorva acte în adresa reclamantului, până la momentul unei examinări ample de către organul de urmărire penală asupra situației, cu emiterea de către ultimii a unor acte prin care să fie încetată procedura penală dacă ea va fi pornită asupra a 6 terenuri agricole cu nr. cadastrale *****.

Cu referire la terenurile invocate în cererea reclamantului cu nr. cadastrale *****, cu excepția *****, informează despre următoarele.

Menționează că, în conformitate cu pct. 11 din anexa la Legea privind preţul normativ şi modul de vânzare-cumpărare a pământului nr.1308/1997 „În caz de schimbare a destinației terenurilor agricole şi a terenurilor fondului silvic în scop de extragere a zăcămintelor de substanţe minerale utile, la preţul normativ calculat conform tarifelor specificate la poziţia a III-a din anexă, se aplică coeficientul 0,2, cu condiţia recultivării şi returnării terenurilor menţionate în circuitul agricol sau în fondul silvic în conformitate cu proiectul de recultivare. În cazul în care recultivarea terenurilor exploatate pentru extragerea zăcămintelor de substanţe minerale utile nu asigură returnarea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic la nivelul calităţii solului prevăzut în proiectul de recultivare, diferenţa dintre gradul de bonitate a solului de până la recultivare şi după recultivare urmează a fi recuperată în funcţie de tarifele stabilite pentru fiecare unitate grad-hectar la poziţia menţionată”.

Susține că, reieșind din norma citată, documentul solicitat de reclamant poate fi eliberat numai în cazul în care vor fi recultivate terenurile cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** amplasat pe o suprafață de 2,5665 ha, și achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul extragerii ilegale a zăcământului asupra terenurilor cu nr. cadastrale ***** pentru exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II”, sau după achitarea diferenței dintre gradul de bonitate a solului de până la extragerea zăcământului (conform calculului din proiect, efectuat de o comisie specializată în acest domeniu).

Susține integral cele expuse și relatate în prezenta referință, consideră că cererea de chemare în judecată a reclamantului este pasibilă de a fi respinsă, iar expunerile acestuia sunt declarative, nemotivate și neprobate vizavi de argumentele și probele aduse în prezenta referință.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Explorator Grup”, avocat Dmitric Anatolie, a comuniat că urmare a examinării cauzei în fond, consideră că reclamantul a demonstrat temeinicia pretențiilor sale formulate în cererea de chemare în judecată. A invocat că, în cadrul examinării în fond a cauzei s-a constatat cu certitudine că pe terenurile cu nr. cadastrale ***** nu se efectuează lucrări de extragere a zăcământului. Mai mult, chiar dacă acesta nu a fost anexat la materialele cauzei, Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021 la care face trimitere pârâtul nu conține careva mențiuni

despre faptul că pe terenurile cu nr. cadastral ***** s-ar efectua lucrări de extragere a zăcământului. Comunică că, în textul procesului-verbal de control din 14 septembrie 2021 se indică că: lucrările de exploatare se efectuează în partea centrală a zăcământului în limitele perimetrului atribuit conform Actului de confirmare a perimetrului minier nr. 672 din 11 iunie 2021, suprafața afectată de lucrări miniere constituie 6,40 ha, dintre care 1, 13 ha terenuri cu destinație pentru exploatări miniere și 5,27 ha terenurile cu nr. cadastral *****, *****, *****, cu destinație agricolă, pentru care este inițiată procedura de trecere a terenurilor dintr-o categorie de destinație în alta. Respectiv, este cert că pe terenurile cu nr. cadastrale ***** se efectuează lucrări miniere și nicidecum nu lucrări de extragere a zăcământului așa cum pretinde pârâtul în poziția sa. A comunicat că, în cererea de chemare în judecată reclamantul a explicat că terenurile cu nr. cadastrale ***** sunt utilizate pe post terenuri pe care se depozitează stratul decopertat de sol de pe loturile de teren pe care se efectuează lucrări de extracție a zăcământului de nisip în conformitate cu Proiectul de execuție „Exploatarea carierei de pietriș nisip „Calfa II" cu volum de extragere anuală de 50 mii m^3. Pârâtul pretinde că certificatul de urbanism pentru proiectare poate fi eliberat numai în cazul în care vor fi recultivate terenurile cu nr. cadastral *****, *****, *****, ***** şi achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul extragerii ilegale a zăcământului asupra terenurilor cu nr. cadastrale ***** pentru exploatarea zăcământului de nisip prundiş. Consideră că, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a demonstrat lipsa de temeinicie a refuzului pârâtului și în această parte, or, este absolut cert faptul că pârâtul confundă noțiunile și invocă prevederile din Legea privind preţul normativ şi modul de vânzare-cumpărare a pământului în mod absolut eronat. Prin cererea sa, SC „Explorator Grup" S.R.L., nu a solicitat schimbarea categoriei de destinație a terenului, ci s-a limitat doar la solicitarea emiterii Certificatului de urbanism pentru proiectare. În acest sens, în primă instanță, pârâtul nu este în drept de a refuza emiterea respectivului certificat făcând trimitere la obligația agentului economic de a recultiva terenuri agricole.

Referitor la argumentul potrivit căruia certificatul de urbanism pentru proiectare nu poate fi eliberat decât cu condiția restituirii prejudiciului cauzat, menționează că în cadrul examinării cauzei în fond nu s-a constatat că SC „Explorator Grup" S.R.L. ar fi provocat Primăriei sat. Varnița vreun prejudiciu. Mai mult, nici până în prezent Primăria satului Varnița nu a formulat careva pretenții către SC „Explorator Grup" S.R.L. referitoare la repararea cărorva prejudicii de orice ordin. Anume din aceste motive consideră refuzul pârâtului de a emite certificatul de urbanism pentru proiectare a fi unul absolut ilegal și neîntemeiat.

Solicită instanței de judecată admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de către „Explorator Grup" S.R.L. împotriva Primăriei sat. Varnița, obligarea Primăriei Varniţa să elibereze pentru "Explorator Grup" S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului "Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiş "Calfa II" (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi".

În replică la cele invocate de reprezentantul pârâtului a comunicat că reprezentantul Primăriei abordează incorect situația, dacă se ține cont de principiul prezumției nevinovăției, organul de urmărire penală – fără interdicții, pârâtul a depus plângere. Primăria are o abordare subiectivă. Nu există o ordonanță de învinuire, rechizitoriu, sentință. Normele la care face trimitere se referă la obligațiile autorității publice, dar nu a instanței. Art. 206 Cod Administrativ,

ele nu sunt cereri repetate. Oricând au nevoie să se adreseze cu cereri. Consideră că cererea e neîntemeiată.

În cadrul ședinței de judecată, terțul Raciula Valeriu a susținut integral poziția avocatului Dmitric Anatolie.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului, Primăria sat. Varnița, r. Anenii Noi, avocat Capbătut Alexei a comunicat că în anul 2022 a parvenit cererea de eliberare a certificatului de urbanism, la 28 februarie a dat răspuns, printr-o cerere din 09 martie 2022 au prezentat și contractul de arendă, buletinul de identitate prin răspunsul din 16 martie 2022. Din 2022 până în prezent nu este finalizată cauza penală. Administrația Publică Locală nu poate să elibereze acel document, faza de urmărire penală e în derulare. În anul 2022 când s-a adresat Raciula, a scris clar într-o frază, lucru constatat, a rămas acel proces-verbal în vigoare. Este deja construcție. Administrația Publică Locală refuză, este subliniat. În data de 16 martie 2022, acest răspuns din 2022, e presupus cererea prealabilă, la fel s-a refuzat. Ceea ce ține de termenul de prescripție, din 2022/2023, sunt nevoiți să atragă atenția la prevederile art. 60, 63, 64, 65 din Codul administrativ. În data de 09 februarie s-a adresat cu o cerere reclamantul, sunt aceleași numere cadastrale, în data de 16 martie 2023 a refuzat eliberarea certificatului de urbanism. Cererea din 2023 e una dublă.

Solicită instanței de judecată respingerea cererii de chemare în judecată.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Explorator Grup”, avocat Dmitric Anatolie, drept replică la cele invocate de reprezentantul pârâtului a comunicat că reprezentantul Primăriei abordează incorect situația, dacă să ținem cont de principiul prezumției nevinovăției, organul de urmărire penală – fără interdicții, pârâtul a depus plângere. Primăria are o abordare subiectivă. Nu există o ordonanță de învinuire, rechizitoriu, sentință. Normele la care face trimitere se referă la obligațiile autorității publice, dar nu a instanței. Art. 206 Cod Administrativ, ele nu sunt cereri repetate. Oricând au nevoie să se adreseze cu cereri.

Cu titlu de replică a declarat că anexa nr. 12 din dosarul administrativ, au ajuns la un colaps. Domnul Raciula s-a ajuns la organul de urmărire penală. De către Vladimir Puica. Ultimul a dat aviz că acțiunile primarului sunt corecte. Ancheta penală este prelungită. Consideră că cererea e neîntemeiată.

Aprecierile instanței de judecată:

Audiind participanții prezenți la proces, analizând lucrările dosarului prin prisma art. 130 Cod de procedură civilă în coraport cu normele legale incidente speței, instanța de judecată concluzionează că acțiunea urmează a fi admisă integral din următoarele considerente.

Instanța specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că la 1 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art. 5 Cod Administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) Cod administrativ, stabilește că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează

drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod Administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Conform art. 22 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 Cod Administrativ, (1) Fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. (2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Conform art. 219 Cod Administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Conform art. 220 Cod Administrativ, (1) Obţinerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art.87–93.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și peaceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; IV. respectarea procedurii prealabile; V. respectarea

termenului de înaintare a acțiunii; VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Instanța de judecată constată că, potrivit Extrasului din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice nr. 4082 din 10 martie 2022, S.R.L. „Explorator Grup”, c/f 1008600009200, cu sediul MD-4823, s. Goianul Nou, mun. Chișinău, Republica Moldova a fost înregistrată la data de 13 februarie 2008. Obiectul principal de activitate îl constituie: 1. Comerțul cu ridicata al cerealelor, semințelor și furajelor pentru animale; 2. Comerțul cu amănuntul al cartofilor, legumelor și fructelor proaspete; 3. Comerțul cu ridicata al cartofilor, legumelor și fructelor; 4. Cultura pomușoarelor, fructelor, nucilor și altor culture fructifere; 5. Cultura cerealelor și leguminoaselor boabe, inclusiv producerea semințelor; 6. Transporturi rutiere de mărfuri; 7. Transportul auto de călători în folos public; transportul auto international de mărfuri; 8. Extracția nisipului și pietrișului; 9. Comerțul cu ridicata al nisipului, cimentului, pietrișului, ghipsului, teracotei etc.; 10. Servicii ale frizeriilor și alte servicii ale cabinetelor de cosmetică; 11. Alte activități de servicii individuale; 12. Extragerea substanțelor minerale utile și (sau) îmbutelierea apelor minerale și naturale potabile. Administrator Raciula Valeriu, asociat și beneficiar efectiv Raciula Valeriu 100% (f.d. 9).

Instanța de judecată constată potrivit actelor dosarului administrative că la data de 23 martie 2023, administratorul S.R.L. „Explorator Grup”, Raciula Valeriu s-a adresat către Primăria satului Varnița, r. Anenii Noi, cu cerere privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, potrivit căreia solicită eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în *****. Suplimentar a invocat că Certificatul de urbanism pentru proiectare, este necesar pentru proiectarea (denumirea proiectului) „Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II” (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din sat. Varnița, r. Anenii Noi”. Suprafața imobilului/terenului pentru care se solicită certificatul de urbanism pentru proiectare este de 18.11 ha (f. d. administrativ 1).

La cerere, administratorul S.R.L. „Explorator Grup”, Raciula Valeriu a anexat acordul dintre deținătorul de terenuri și S.R.L. „Explorator Grup” și Decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate nr. 10/2032/2021 din 26 octombrie 2021 eliberată de Agenția Mediului (f.d. administrativ 2-7).

La data de 07 aprilie 2023, Primăria s. Varnița, r. Anenii Noi a eliberat către administratorul S.R.L. „Explorator Grup” răspunsul nr. 95 la cererea din 23 martie 2023 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare.

Prin răspunsul sus enunțat, s-a comunicat că APL Varnița deține în mod legal copia procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021 întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuat la șantierul S.R.L. „Explorator Grup” la cariera de nisip-prundiș Calfa II. În rezultatul examinării procesului-verbal menționat supra, APL Varnița a observat că în constatările Inspectoratului pentru Protecția Mediului este indicat faptul că „În vederea efectuării controlului și stabiirii respectării prevederilor legale au fost efectuate măsurări, în rezultatul cărora s-a constatat că la momentul investigației lucrările de exploatare se efectuiază în limitele perimetrului minier. Suprafața afectată de lucrări miniere constituie 6,4 ha din care 1,3 ha terenuri pentru exploatarea minieră și 5,27 ha teren cu nr. cadastrale *****, *****, ***** cu destinație agricolă”. Comunică că, în așa fel au fost puse și suprapuse numerele cadastrale din cererea din 23 martie 2023 cu cele indicate în procesul-verbal indicat mai sus din

14 septembrie 2021 și s-a constatat că 6 terenuri Agricole cu nr. cadastrale *****, pentru care se solicit eliberarea certificatului de urbanism, deja au fost decopertate și se extrage zăcământ în lipsa certificatului de urbanism și deciziei de schimbare a categoriei de destinație a terenurilor Agricole. Comunică că, constatând acst fapt, APL Varnița informează că a fost nevoită să se adreseze către organelle de urmărire penală a RM, ca ultimii să intervină în acest caz, din considerentul că posibil a fost prejudiciat bugetul local al APL Varnița. Reieșind din cele expuse APL Varnița, la moment refuză eliberarea cărorva acte, până la momentul unei examinări ample de către organul de urmărire penală asupra situației, cu emiterea de către ultimii a unor acte prin care să fie încetată procedura penală dacă ea va fi pornită, asupra 6 terenuri Agricole cu nr. cadastrale *****. Ce ține de terenurile indicate în cererea din 23 martie 2023, cu nr. cadastrale *****, ***** cu excepția *****, informează despre următoarele: În conformitate cu pct. 11 din anexa la Legea privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare a pământului nr. 1308/1997 „În caz de schimbare a destinației terenurilor agricole și a terenurilor fondului silvic în scop de extragere a zăcămintelor de substanțe minerale utile, la prețul normativ calculat conform tarifelor specificate la poziția a III-a din anexă, se aplică coeficientul 0,2, cu condiția recultivării și returnării terenurilor menționate în circuitul agricol sau în fondul silvic în conformitate cu proiectul de recultivare. În cazul în care recultivarea terenurilor exploatate pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile nu asigură returnarea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic la nivelul calității solului prevăzut în proiectul de recultivare, diferența dintre gradul de bonitate a solului de până la recultivare și după recultivare urmează a fi recuperată în funcție de tarifele stabilite pentru fiecare unitate grad-hectar la poziția menționată”. Menționează că, reieșind din norma citată, documentul solicitat poate fi eliberat numai în cazul în care vor fi recultivate terenurile cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** amplasate pe o suprafață de 2,5665 ha și achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul extragerii ilegale a zăcământului asupra terenurilor cu nr. cadastrale ***** pentru exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa-II”, sau după achitarea diferenței dintre gradul de bonitate a solului de până la extragerea zăcământului (conform calcului din proiect, efectuat de o comisie specializată în acest domeniu). A invocat că APL Varnița nu are cum să elibereze careva acte permisive unde deja s-au efectuat careva lucrări. Consideră că în cazul eliberării a unor astfel de acte s-ar presupune că APL varnița încearcă să ascundă o faptă ilegală/ilicită/contra prevederilor legale. Referitor la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, nu poate fi eliberat decât în baza normei citate și restituire prejudiciului cauzat. Comunică că, după elucidarea tuturor neajunsurilor descrise în prezentul răspuns, APL Varnița va examina cererea conform legislației în vigoare și a prevederilor Legii nr. 163/2010 art. 4 (f.d. administrativ 8-9).

La data de 30 mai 2023, S.R.L. „Explorator Grup” S.R.L., s-a adresat către Primăria satului Varnița, r. Anenii Noi cu cerere prealabilă privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, prin care solicită eliberarea pentru S.R.L. „Explorator Grup” certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului “Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi” (f.d. 10).

La data de 01 iunie 2023, Primăria s. Varnița, r. Anenii Noi a emis către S.R.L. „Explorator Grup" răspunsul nr. 153 la cererea prealabilă depusă de către S.R.L. „Explorator Grup" din 30 mai 2023 repetată cu cea din 23 martie 2023 privind eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectare prin care comunică că poziția Primăriei Varnița asupra solicitării a fost expusă în răspunsul din 07 aprilie 2023 și această poziție a APL Varnița rămâne neschimbată din motivul că APL Varnița deține în mod legal copia procesului verbal de control nr. PV-IPM-2021-0197 din 14 septembrie 2021 întocmit de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuat la șantierul S.R.L. „Explorator Grup" la cariera de nisip – prundiș Calfa II (f.d. administrativ 11).

Nefiind de acord cu răspunsul primarului Primăriei Varnița nr. 153 din 08 iunie 2023, la data de 14 iunie 2023 reclamantul SC „Explorator Grup" S.R.L. s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului Varnița cu privire la obligarea Primăriei Varnița să elibereze pentru SC „Explorator Grup" certificat de urbanism pentru proiectare de terenuri cu nr. cadastrale *****, ***** situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului „Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II" (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din satul Varința, r-nul Anenii Noi.

Testul de admisibilitate.

În virtutea art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Astfel, prin prisma art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, reiese că reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu dispozițiile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) ale Codului administrativ revine Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central), astfel cererea de chemare în judecată a fost depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Din analiza prevederilor art. 207 Cod administrativ, rezultă că inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente şi serioase.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; IV. respectarea procedurii prealabile; V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii; VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

În acord cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

La rândul său, art. 209 alin. (1) Cod administrativ, reglementează că acţiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

În condițiile speței, răspunsul Primarului (Primăriei) satului Varnița raionul Anenii Noi, nr. 12 din 10 ianuarie 2023 constituie în sine acte administrative individuale defavorabile pentru S.R.L. „Explorator Grup".

Or, conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Din conținutul acțiunii, prin prisma cadrului legal citat, rezultă că, S.R.L. „Explorator Grup" revendică un drept subiectiv vătămat şi repercusiunile negative generate de actul administrativ individual defavorabil contestat.

Instanța constată că, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant în instanţa competentă jurisdicțional şi teritorial, este înaintată în termenul legal, s-a utilizat corect tipurile acțiunii în contestare conform art. 206 Cod Administrativ pentru revendicarea drepturilor sale.

Cu referire la cerința reprezentantului pârâtului de a declara acțiunea ca inadmisibilă din motiv că a expirat termenul de prescripție, instanța de judecată notează din materialele cauzei rezultă că la 09 februarie 2022 S.R.L. „Explorator Grup" a depus în adresa primarului satului Varnița cerere prin care solicită eliberarea certificatului de urbanism (f.d. 65) iar prin răspunsul nr. 63 din 28 februarie 2022 Primarul Alexandr Nichitenco a informat petentul că a înregistrat cererea dar suspendă examinarea acesteia până la prezentarea în termenii stabiliți va actelor (f.d. 66). Ulterior, prin cererea din 02 martie 2022 înregistrată cu nr. 96 S.R.L. „Explorator Grup" depune cerere către Primăria s. Varnița în care indică că a lichidat neajunsurile indicate în răspunsul nr. 63 din 28 februarie 2022 solicitând examinarea cererii privind eliberarea certificatului de urbanism (f.d. 67). La data de 16 martie 2022 Primăria s. Varnița emite răspunsul nr. 87 prin care refuză eliberarea cărorva acte până la examinarea amplă de către organul de urmărire penală a situației (f.d. 68).

Ulterior la data de 23 martie 2023 S.R.L. „Explorator Grup" înaintează primăriei s. Varnița cererea cu nr. 114 prin care solicită eliberarea certificatului de urbanism (f.d. 11). La data de 07 aprilie 2023 Primăria s. Varnița eliberează răspunsul cu nr. 95 prin care *inter alia* informează că „nu are cum să elibereze actele permisive unde deja s-au făcut lucrări...," precum și „..în lipsa reparării prejudiciului" (f.d. 21-22).

La data de 29 mai 2023 S.R.L. „Explorator Grup" înaintează primăriei s. Varnța cererea prealabilă prin care solicită eliberarea certificatului de urbanism (f.d. 23-25). La data de 08 iunie 2023 Primăria s. Varnița emite răspunsul nr. 153 prin care *inter alia* informează că „nu are cum

să elibereze actele permisive unde deja s-au făcut lucrări...," precum și „..în lipsa reparării prejudiciului" (f.d. 26).

Astfel, instanța de judecată notează că din răspunsul Primăriei s. Varnița nr. 95 din 07 aprilie 2023 rezultă că Primăria a soluționat în fond cererea reclamantului din 23 martie 2023 prin răspuns oferind speranța legitimă precum că cererea sa va fi soluționată după elucidarea neajunsurilor, iar, în răspunsul nr. 153 din 08 iunie 2023 indică expres calea de atac de 30 zile în cazul dezacordului.

Prin urmare, dat fiind faptul că acțiunea a fost depusă la 14 iunie 2023 instanța de judecată apreciază că termenul a fost respectat.

În final, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În concordanță cu art. 218 Cod administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea și soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data și ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea și soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor și/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

În consonanță cu art. 219 Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În acord cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor și obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile și obiecţiile părţilor și ale altor participanţi la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În baza art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Potrivit art. 23 Cod Administrativ autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (2) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Art. 28 Cod Administrativ prevede că (1) Procedura administrativă se realizează întrun mod simplu, adecvat, rapid, eficient şi corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicație este obligatorie în toate situațiile în care mijloacele respective pot fi utilizate, cu excepția cazurilor în care legea stabilește altfel. (2) Procedura administrativă se realizează în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, dacă caracterul urgent al măsurii nu cere o realizare verbală a procedurii administrative.

În corespundere cu prevederile art. 29 Cod Administrativ (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. (3) Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Conform prevederilor art. 56 Cod Administrativ orice act sau contract prin care autoritatea publică renunţă la competenţa atribuită prin lege sau la exercitarea ei este nul. Aceste dispoziţii nu aduc atingere posibilităţii de delegare a competenței în conformitate cu prevederile art.59.

Potrivit art. 57 alin. (1) Cod Administrativ activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă şi în limitele competenței legale.

Conform art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele

atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În acord cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În baza art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție în sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: *certificat de urbanism pentru proiectare* – act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripţiile şi elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic şi arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului, şi care permite elaborarea documentaţiei de proiect;

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr. 1) se elaborează şi se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deținătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi al elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de reţele publice de comunicaţii electronice (anexa nr. 11), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului şi la care se anexează, în original şi în copii, următoarele documente:

b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică);

c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experţi tehnici atestaţi;

c^1) actul care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de superficie asupra terenului;

c^2) acordul scris al proprietarului terenului pentru lucrările de construcție planificate de superficiar. Sunt exceptate de la obligația de a deține și de a prezenta acordul scris al proprietarului administrațiile și rezidenții zonelor economice libere care au înregistrat dreptul de superficie în registrul bunurilor imobile, pentru lucrările de dezvoltare a infrastructurii de producție (construcția halelor industriale) și a infrastructurii tehnico-edilitare în zonele economice libere, necesare în vederea desfășurării activităților prevăzute de Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere.

Art. 4 al aceleiași legi indică că (1) Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului. (6) În cazul emiterii

certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilele/terenurile amplasate în zonele asupra cărora s-a instituit prin documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului un regim special, emitentul va obţine avizele prevăzute de legislaţie. (8) Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în 2 exemplare. Un exemplar se eliberează solicitantului (beneficiarului), iar altul se păstrează în arhiva emitentului.

Potrivit prevederilor legale sus enunțate, se constată că certificatul de urbanism pentru proiectare este un act cu caracter reglementator, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripţiile şi elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic şi arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului, şi care permite elaborarea documentaţiei de proiect.

Certificatul de urbanism nu este altceva decât un act cu caracter informativ şi reglementativ, emis de autoritatea administrației publice locale abilitată prin lege, la cererea oricărei persoane fizice sau juridice interesate, prin care se aduc la cunoştinţa solicitantului date privind regimul juridic, economic, tehnic şi arhitectural - urbanistic de exploatare a terenurilor şi construcţiilor pentru care a fost solicitat.

Astfel, certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează și se emite de către primar, iar la cererea sa, solicitantul urmează să prezinte doar actele prevăzute de lege, solicitarea altor careva acte decât cele prevăzute de lege este interzisă.

La caz, instanța de judecată constată că cerere „Explorator Grup" S.R.L. din 23 martie 2023 cu privire la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilul/terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului "Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș "Calfa II" (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi", a fost corect înaintată către Primăria sat. Varnița r. Anenii Noi cu respectarea prevederilor legale sus enunțate.

Totodată, instanța de judecată constată potrivit materialelor anexate la dosar că, dintre deținător de teren (Raciula Valeriu) și S.R.L. „Explorator Grup" (director Raciula Valeriu) a fost semnat un acord.

Potrivit acordului sus menționat, Raciula Valeriu, își exprimă acordul ca pe terenurile cu numerele cadastrale *****, ***** situate în satul *****, ce-i aparțin cu drept de proprietate, să fie elaborat proiectul „Exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa II" (blocul VI-C1) și recultivarea carierei din sat. Varnița, r. Anenii Noi", cu respectarea normelor legale, coordonat cu instituțiile competente în domeniul dat. S.R.L. „Explorator Grup" îi revine obligația până la momentul demarării lucrărilor miniere pe sectoarele date să încheie contract de arendă (f.d. 17).

La caz, instanța de judecată constată că la cererea privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilul/terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului "Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș "Calfa II" (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi", a fost anexată și Decizia evaluării

prealabile a impactului asupra mediului a activității planificat nr. 10/2032/2021 din 26 octombrie 2021.

La data de 07 aprilie 2023, Primăria s. Varnița, r. Anenii Noi a eliberat către administratorul S.R.L. „Explorator Grup” răspunsul nr. 95 la cererea din 23 martie 2023 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare.

Prin răspunsul sus enunțat, s-a comunicat că APL Varnița deține în mod legal copia procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021 întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuat la șantierul S.R.L. „Explorator Grup” la cariera de nisip-prundiș Calfa II. În rezultatul examinării procesului-verbal menționat supra, APL Varnița a observat că în constatările Inspectoratului pentru Protecția Mediului este indicat faptul că „În vederea efectuării controlului și stabiirii respectării prevederilor legale au fost efectuate măsurări, în rezultatul cărora s-a constatat că la momentul investigației lucrările de exploatare se efectuiază în limitele perimetrului minier. Suprafața afectată de lucrări miniere constituie 6,4 ha din care 1,3 ha terenuri pentru exploatarea minieră și 5,27 ha teren cu nr. cadastrale *****, *****, ***** cu destinație agricolă”. Comunică că, în așa fel au fost puse și suprapuse numerele cadastrale din cererea din 23 martie 2023 cu cele indicate în procesul-verbal indicat mai sus din 14 septembrie 2021 și s-a constatat că 6 terenuri Agricole cu nr. cadastrale *****, pentru care se solicit eliberarea certificatului de urbanism, deja au fost decopertate și se extrage zăcământ în lipsa certificatului de urbanism și deciziei de schimbare a categoriei de destinație a terenurilor Agricole. Comunică că, constatând acst fapt, APL Varnița informează că a fost nevoită să se adreseze către organele de urmărire penală a RM, ca ultimii să intervină în acest caz, din considerentul că posibil a fost prejudiciat bugetul local al APL Varnița. Reieşind din cele expuse APL Varnița, la moment refuză eliberarea cărorva acte, până la momentul unei examinări ample de către organul de urmărire penală asupra situației, cu emiterea de către ultimii a unor acte prin care să fie încetată procedura penală dacă ea va fi pornită, asupra 6 terenuri Agricole cu nr. cadastrale *****. Ce ține de terenurile indicate în cererea din 23 martie 2023, cu nr. cadastrale *****, ***** cu excepția *****, informează despre următoarele: În conformitate cu pct. 11 din anexa la Legea privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare a pământului nr. 1308/1997 „În caz de schimbare a destinației terenurilor agricole și a terenurilor fondului silvic în scop de extragere a zăcămintelor de substanțe minerale utile, la prețul normativ calculat conform tarifelor specificate la poziția a III-a din anexă, se aplică coeficientul 0,2, cu condiția recultivării și returnării terenurilor menționate în circuitul agricol sau în fondul silvic în conformitate cu proiectul de recultivare. În cazul în care recultivarea terenurilor exploatate pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile nu asigură returnarea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic la nivelul calității solului prevăzut în proiectul de recultivare, diferența dintre gradul de bonitate a solului de până la recultivare și după recultivare urmează a fi recuperată în funcție de tarifele stabilite pentru fiecare unitate grad-hectar la poziția menționată”. Menționează că, reieşind din norma citată, documentul solicitat poate fi eliberat numai în cazul în care vor fi recultivate terenurile cu nr. cadastrale *****, *****, *****, ***** amplasate pe o suprafață de 2,5665 ha și achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul extragerii ilegale a zăcământului asupra terenurilor cu nr. cadastrale ***** pentru exploatarea zăcământului de nisip-prundiș „Calfa-II”, sau după achitarea diferenței dintre gradul de bonitate a solului de până la extragerea zăcământului (conform calcului din proiect, efectuat de o comisie specializată în acest domeniu). A invocat că

APL Varnița nu are cum să elibereze careva acte permisive unde deja s-au efectuat careva lucrări. Consideră că în cazul eliberării a unor astfel de acte s-ar presupune că APL varnița încearcă să ascundă o faptă ilegală/ilicită/contra prevederilor legale. Referitor la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, nu poate fi eliberat decât în baza normei citate și restituire prejudiciului cauzat. Comunică că, după elucidarea tuturor neajunsurilor descrise în prezentul răspuns, APL Varnița va examina cererea conform legislației în vigoare și a prevederilor Legii nr. 163/2010 art. 4 (f.d. administrativ 8-9)

La caz, instanța de judecată constată că, Primăria satului Varnița, r. Anenii Noi în mod neîntemeiat și contrar legii nu a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare solicitat de reclamant, or, art. 3 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, prevede expres că, solicitarea altor documente decît cele prevăzute la alin. (1) nu se admite.

Instanța de judecată va aprecia critic argumentul reprezentantului pârâtului întru justificarea răspunsului de respingere a cererii precum că S.R.L. „Explorator Grup" continuă să extragă zăcăminte minerale deși nu deține certificat de urbanism, or, din analiza procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2021-01976 din 14 septembrie 2021 întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuat la șantierul S.R.L. „Explorator Grup" la cariera de nisip-prundiș Calfa II „ cert se constată că s-au efectuat lucrări miniere ... „pentru care este inițiată procedura de trecere a terenurilor dintr-o destinație în alta. În prescripție este indicat termenul înlăturării neajunsurilor până la 26 ianuarie 2022 iar la compartimentul verificarea executării prescripției nu sunt mențiuni.

Totodată, instanța va reitera că art. 3 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, indică cert actele ce urmează a fi anexate de petent, acțiune realizată de S.R.L. „Explorator Grup" fapt ce rezultă din materialele dosarului, totodată legiuitorul inechivoc reglementează că solicitarea altor careva acte decât cele prevăzute de lege este interzisă.

Prin urmare, instanța de judecată va admite integral acțiunea de contencios administrativ inițiată de S.R.L. „Explorator Grup", terț Raciula Valeriu împotriva Primăriei satului Varnița cu privire la obligarea Primăriei Varniţa să elibereze pentru "Explorator Grup" S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului "Exploatarea zăcămîntului de nisip - prundiș "Calfa II" (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. *****"

În conformitate cu art. art. 219, 224 alin.(1) lit. b), 225, 226, 229 și 232 ale Codului administrativ, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea de contencios administrativ inițiată de S.R.L. „Explorator Grup", terț Raciula Valeriu împotriva Primăriei satului Varnița cu privire la obligarea Primăriei Varniţa să elibereze pentru "Explorator Grup" S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului "Exploatarea zăcămîntului de

nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, rn. Anenii Noi”, se admite integral.

Se obligă Primăria satului Varniţa de a elibera pentru “Explorator Grup” S.R.L. certificat de urbanism pentru proiectare pe terenurile cu nr. cadastrale *****, situate în extravilanul satului *****, pentru proiectarea proiectului “Exploatarea zăcământului de nisip - prundiș “Calfa II” (blocul VI-C1) şi recultivarea carierei din sat. Varniţa, m. Anenii Noi”.

Se explică părților că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 15 zile este un termen de decădere.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la ziua pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ **Olga Fiodorov**